

سورنچان

مفردات

مجید افشاری

www.ketab.ir

تلخونته

ناشر

انتشارات ناهمونه

تهران - خلیلیان - خیابان بهشت - پلاک ۱۸۵

سورنگان / مجید افشاری

چاپ یکم: آبان ۱۴۰۳

شناخت: ۱۰۰۹۹

شماره: ۸۰۰ نسخه

شاید: ۹۷۸-۶۲۲-۴۸۹۹-۰۲-۶

لینوگرافی، چاپ و صحافی: ترنج

طرح جلد: سیاوش برادران

کلبدی حقوق این اثر محفوظ است.

سرشناس: افشاری، مجید - ۱۳۹۳
عنوان و نام پندت آور: سورنگان / مجید افشاری.
مشخصات نشر: تهران: ناهمونه، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص: ۲۱/۰۱/۰۱ س.م.
شاید: ۹۷۸-۶۲۲-۴۸۹۹-۰۲-۶
وضیعت فهرست تویسی: نیما
موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۶
Persian poetry -- ۲۰th century
رده پندتی کنگره: PIR8734
رده پندتی دیوبی: ۸۰۵۷/۶۲
شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۷۸۷۹۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی: نیما

میوه‌ی باغ ما فروشی نیست
هر که دزد دل است، بسم الله

خوانده‌ام سَدَهَا^۱ کتاب و دیده‌ام یک بیت ناب
گاه در یک بیت باشد مطلب سَدَهَا کتاب
اگر کلمه نبود انسان چه می‌کرد؟ این عنان غریبانه و بیگانه می‌آید و می‌
رود... چه بسیار سفرنامه‌های نانوشته و خوش‌نویسه اما شاعر حکایت
دیگری دارد. برای رنج و اندوهش، درد و شادمانی اش^۲ دارد. خوشا
انسان شاعر و خوش‌تر شاعر انسان... اما تلحی ماجرا چیست؟ هرقدر که
شعر شفابخش و مهربان است، جهان شاعران ناگوار است. حسادت‌ها،
کودکی‌ها، نامردی‌ها و نامرادی‌ها... در چنین هنگامه‌ای چه باید کرد؟ آن-
چه از گردش ایام آموخته‌ام، بقای امر اصیل است.
انگشتتری که ذات نگینش اصیل نیست
اعجازه‌ای ذکر سلیمانی اش کجاست!!
که به راستی

^۱ سَدَهَا به گواه همه‌ی لغتامه‌ها، واژه‌ای فارسی است که نوشتنش با ص غلطی است
مصطفلاح

بی اصالت را نباشد اعتباری پیش ما
موش صحرایی شرف دارد به شیر کاغذی

آن چه نمایشی و فریبکارانه است، ماندگار نیست. اما نمی‌توان به
صرف باور داشتن به بقای امر اصیل، آن را کنار گذاشت و غرق روزمرگی
شد. هر چند نجوای روزانه‌ات این سخن باشد:

گیرم که شود زهر مصیبت همه‌اش قند
افسانه‌ی بیهوده‌ی هستی، همه‌اش چند؟

هرگز مبتلا به ندامت از مضمون آفرینی نشده‌ام، هزاربار دیگر هم زاده
شوم با تمام وجودم مضمون آفرینی را شیوه‌ی بیان افکار و عواطفم خواهم
کرد. اساساً در مضمون، البته اگر کشفی داشته باشد. خرد و خیال و زبان
در بهترین حالت ممکن به هم افزایی می‌رسند.

نعل بیرون آمدند از مردم در ظرف آب
شکل لبخندم، ولی اه از نمودم کشتم

ثابتم، هر چند می‌چرخم همیشه در خودم
جای پیچی در تن چوبم، شبیه گردباد!

حقم زیاله نیست اگرچه مگس شدم
دست فلک نشان بده قنادی ام کجاست؟؟

عاقبت آتشفسان عقده‌های زندگی
سنگ‌پا می‌سازد از من، آدمی از غار، پر

بسقاب سبزه را چه غم از سیزده به در؟!
دل‌بستگی که نیست به پروردگاه مرا

جز لایه لایه زندگی ساده، نیستم

حرفم یکی است چون ورق دفتر پیاز!

شاید در نگاه اول، مضامین ابیات اجازه ندهد که خواننده در کلمات کلیدی آنها، درنگ کند. اما پیوسته طبعم را محک زده‌ام... تا اول به خودم و بعد کسانی که اهلیت دارند گوش‌زد کنم می‌توان در تمثیل، خود را نعل، جای پیج، مگس، سنگپا، بشقاب و پیاز دانست؟!! بی‌آن که ذوق‌ستیز باشد. (در جهان هنر، شرطی شدن به عادت‌های ذهنی، خطرناک‌ترین مانع برای خلاقیت است).

مجموعه‌ی سورنجان^۲ (گل حسرت) پسندی شخصی است. امیدوارم ذوق و سلیقه‌ام در انتخاب ابیات، جهان و زبانم را با شما به اشتراک بگذارد. و بتواند منظوم‌ترین مضامین زندگی ام را نمایندگی کند که این کتاب، برگی از جنگل دیروز و آمروز من است. به یادگار برای فردایی که نیستم.

کشف جنگل می‌کنی از برگ من
چند روزی بگذرد از مرگ من

از دیگر سو، دریافت‌هم تا زنده‌ایم باید قدردان مواهب الهی باشیم
هرچند بر این باور استوارم.

بی سر و پا آمدیم و بی سر و پا می‌رویم
نامه‌ی اعمال ما را دست توفان داده‌اند

^۲ سورنجان؛ طبق افسانه‌ای این گل اواخر اسفند رشد می‌کند به دلیل تلخ بودن، پرنده‌گان و پروانه‌ها و دیگر موجودات به او نزدیک نمی‌شوند!! و سورنجان در حسرت دیدارشان پژمرده می‌شود... سپس در پاییز دوباره به شوق دیدار رشد می‌کند ولی باز هم در حسرت می‌ماند...

شعر، مرا به سبک زندگی یا همان زیست شاعرانه دعوت می‌کند و گاه
با دورباش‌های حکیمانه‌ای دلم را آرام نگه می‌دارد که:
بی خیال خلق باشد صاحب طبع بلند
آسمان کاری ندارد کرکسی یا شاهبهاز
و یا
مرا چه کار به غوغای مردمان حقیر
ستاره، همسخن ریگ‌ها نخواهد شد
صمیمانه اعتراف می‌کنم چنین مضامینی بیش از آن که جوهر
خودستایی و خودشیفتگی داشته باشند، بارقه‌ی وارستگی و رهایی دارند.
هرچند مصدق کاملی برای ادعایم نباشم. ذرّه‌ای نیز نگران پیش‌داوری‌ها
و کج‌اندیشیدن‌ها نیستم.
کوهیم، برای اهل دنیا و دعا
پژواک سیدای^۳ هرکسی می‌تواند ماست...

تابستان ۱۴۰۳ مهرشهر کرج
مجید افشاری

^۳ سیدا به گواه لغتنامه‌ی دهخدا، واژه‌ای فارسی است که نوشتنش با ص غلطی است
مصطفح